

2. Om Henrik Smids „Rettelse” af Hans Mikkelsens Nye Testamente.

(Holger Fr. Rørdam.)

Ved Professor Allens lærde Afhandling: „De rebus Christiani secundi exsulis” og ved de af ham udgivne „Breve og Aktstykker til Christiern den Andens og Frederik den Førstes Historie” er vor Kundskab til de historiske Forhold ved Hans Mikkelsens Oversættelse af det Nye Testamente væsentlig udvidet. Det er bleven bragt til Sikkerhed, at en af de „gode Christne”, hvis Hjælp Hans Mikkelsen har benyttet sig af ved Arbejdet*), har været Christiern Winter, Dr. jur. utr. & med., Christiern den Andens Privatsecretær og tro Ledsager under hans Landflygtighed**); desuden er et Brev bleven offentliggjort fra en Johan Locher fra München, „Corrector i Zwickau”, hvori denne udtaler sig paa en Maade, der synes at antyde, at han har staaet i et nærmere Forhold til Oversættelsen, navnlig tilbyder han sig at skrive Fortalen***), Noget han dog neppe vilde have gjort, hvis han ikke havde haft Andeel i Arbejdet. Derimod synes den Formodning, man tidligere har havt om Henrik Smids Deel-

*) Thz Nöye Testamenth M.D.XXIIII. Fortalen, Bii.

**) Allen: De rebus Christiani Ildi, p. 32. 80 seqv. not. jfr. Ekdahl: Christiern II^a Arkiv I, 2 Afd. S. 734. Allen: Breve og Aktstykker o. s. v. I, 159.

***) Allen: Breve og Aktstykker I, 221 f.

tagelse i Correcturarbejdet*) ikke at finde Bekræftelse ved de nyeste Undersøgelser. Den bringes imidlertid til Vished ved følgende, saavidt jeg veed, hidtil upaaagtede Yttringer af Manden selv i hans Dedikation af den „tre-die Urtebog“ (Kbhvn. 1557. S. Bii) til Rigskansleren Hr. Anthonius Bryske til Langesö: „Jeg haffuer tit och ofte met mig selfue betenckt och offuerueigt, den store velgerning ære och dygd, som mig aff eders Velbyrdighed nogle Aar for leden vdi Vittenberg er hendt och vederfaren (och serdelis den tid *ieg der rettede det Ny Testament*e som först paa vort danske Tungemaal prentedis och udgick) hvilcken velgerniug ieg io gierne vilde findis villige ath forskyldte effter min fattige formue, med Guld, Sölff eller Pendinge kand ieg det icke gøre. Derfaare tilscriffuer och skencker ieg eders Velbyrdighed min tredie Vrtegaars Bog oc arbeyde“.

*) Jfr. *Molbech*: Bidrag til en Historie og Sprogskildring af de danske Bibeloversættelser S. 31.